

**Ministarstvo, poljoprivrede,
šumarstva i ribarstva**

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O AKVAKULTURI METODOLOGIJA

Zagreb, 2025. godine

Pravna osnova statističkog izvještavanja

Podaci iz područja akvakulture prikupljaju se na temelju Zakona o akvakulturi („Narodne novine“ broj 130/17., 111/18., 144/20., 30/23. i 14/24.) koji propisuje da su nositelji dozvola za akvakulturu dužno dostavljati točne statističke podatke o akvakulturi na propisanim obrascima. Dostavljeni podaci omogućavaju prikaz podataka koji daju uvid broj uzgajivača, površine uzgajališta, vrste riba koje se uzgajaju u morskom i slatkovodnom uzgoju, količine, vrste i vrijednosti uzgojene ribe te Uredbe (EZ) br. 1921/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o dostavi statističkih podataka o iskrcajima proizvoda ribarstva u državama članicama i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1382/91 Tekst značajan za EGP. Uz navedeno, prikupljanje podataka propisano je i Pravilnikom o prikupljanju statističkih podataka o akvakulturi („Narodne novine“ broj 137/21 i 87/22).

Obveza izvještavanja propisana je u članku 38. Zakona o službenoj statistici („Narodne novine“, broj 25/20. i 155/23.) koji propisuje da nositelji službene statistike podnose izvješće o provedbi statističkih aktivnosti iz njihovog djelokruga Državnom zavodu za statistiku najkasnije do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Nositelj izvještavanja

Nositelj godišnjeg izvještavanja o akvakulturi je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva – Uprava ribarstva.

Obveza dostave podataka

Obveza dostave podataka o uzgoju/proizvodnji u akvakulturi nalazi se u Zakonu o akvakulturi („Narodne novine“ broj 130/17., 111/18., 144/20., 30/23. i 14/24.) u članku 24. koji propisuje da su pravne i fizičke osobe kojima je izdana dozvola za akvakulturu i fizičke osobe koje su nositelji ili članovi OPG-a (obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva) i imaju odobrenje za obavljanje akvakulture, dužne Ministarstvu u roku od tri mjeseca od završetka referentne kalendarske godine dostaviti točne statističke podatke o akvakulturi na propisanim obrascima.

Povjerljivost i zaštita podataka

Prema Zakonu o službenoj statistici, zajamčena je tajnost svih podataka koje dostavljaju izvještajne jedinice. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se u administrativne i statističke svrhe te se kao statistički podaci ne objavljuju kao pojedinačni, nego kao zbirni (agregirani) podaci. U skladu s odredbama članaka 63. i 65. Zakona o službenoj statistici, prikupljeni podaci o fizičkim i pravnim osobama koji se izravno ili neizravno mogu dovesti u vezu s fizičkom ili pravnom osobom, statistički su povjerljivi i službena su tajna, koriste se isključivo za statističke svrhe, iskazuju se u agregiranom obliku i ne mogu biti podloga za utvrđivanje bilo kakvih prava i obveza izvještajnih jedinica. U skladu s odredbom članka 20. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva koristi se povjerljivim podacima za statističke svrhe.

Izvještajne jedinice

Izvještajne jedinice za godišnji izvještaj o akvakulturi su nositelji dozvola za akvakulturu i nositelji odobrenja za akvakulturu prema evidenciji o izdanim dozvolama i odobrenjima koje se vode u elektroničkom obliku u registru izdanih dozvola u akvakulturi i registru izdanih odobrenja.

Način i vrijeme prikupljanja podataka

Nositelji dozvola i odobrenja u akvakulturi dostavljaju podatke o uzgoju sukladno Pravilniku o prikupljanju statističkih podataka o akvakulturi („Narodne novine“, broj 137/21. i 87/22.). Podaci se dostavljaju jednom godišnje u roku od tri mjeseca od završetka referentne kalendarske godine putem očevidnika te tijekom referentne kalendarske godine putem mjesečnog očevidnika. Podaci na mjesečnoj razini se dostavljaju do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Organizacija i provođenje prikupljanja podataka

Očevidnik, mjesečni očevidnik, očevidnik za OPG i izvještaj o broju zaposlenih ispunjavaju se izravnim unosom podataka na Portalu gospodarskog ribarstva (PGR) u modulu „Akvakultura“. Ministarstvo svim nositeljima dozvola i nositeljima odobrenja dodjeljuje i dostavlja korisničke podatke za pristup aplikaciji. Podaci se u očevidnik, mjesečni očevidnik i očevidnik za OPG upisuju zasebno za svaku vrstu upisanu u dozvolu, odnosno odobrenje. Izvještaj o broju zaposlenih ispunjava se na razini pravne ili fizičke osobe koja je nositelj dozvole. Podaci o broju zaposlenih odnose se na sve osobe uključene u poslove vezane za obavljanje djelatnosti akvakulture, odnosno poslove koji su izravno povezani sa procesom proizvodnje. Pravne ili fizičke osobe koje su nositelji više dozvola ispunjavaju jedan izvještaj o broju zaposlenih. Podaci o bijegu vodenih organizama iz uzgojih instalacija dostavljaju se putem očevidnika, mjesečnog očevidnika, odnosno očevidnika za OPG. Očevidnik, mjesečni očevidnik, očevidnik za OPG i izvještaj o broju zaposlenih ispunjavaju se u skladu s uputama dostupnima na PGR-u.

Obuhvat podataka

Obuhvaćeni su svi nositelji dozvola i odobrenja za akvakulturu, a podaci koji se prikupljaju definirani su u Pravilniku o prikupljanju statističkih podataka o akvakulturi („Narodne novine“, broj 137/21. i 87/22.).

Provjera, validacija i korekcija podataka

Podaci o uzgoju dostavljeni kroz PGR elektronskim putem izravno se unose u Geoinformacijski sustav ribarstva (GISR) te se vrši provjera, validacija i po potrebi, korekcija dostavljenih

podataka. Provjera i validacija podataka obuhvaća niz aktivnosti koje uključuju provjeru nositelja dozvole ili odobrenja i njegovom uzgajalištu te provjeru unesenih podataka. Provjeravaju se, ovisno o vrsti podataka, podaci o unesenom nasadu po vrsti i uzgojnoj kategoriji, prodaji, prijenosu nasada, uzgojnoj tehnologiji, proizvodnoj površini i uzgojnom volumenu, broju kaveza/ bazena/drugih uzgojnih jedinica, kao i podaci o stanju na početku i kraju referentne godine zasebno za svaku vrstu, godišnjoj potrošnji hrane te mortalitetu i bijegu. Svaka kategorija uzgoja sadrži posebne podatke koje je potrebno unositi u PGR te se isti provjeravaju tijekom godine kroz mjesečne očevidnike, a konačna provjera se vrši nakon dostave godišnjih podataka.

Podaci koji se prikupljaju

Ovisno o tipu uzgoja prikupljaju se različiti podaci, te postoji više vrsta očevidnika: za mrjestilište, za morsku ribu (osim tune), za tune, za školjkaše, za hladnovodne slatkovodne vrste, za toplovodne slatkovodne vrste, za druge vodene organizme i očevidnik za OPG-ove. Za svaku vrstu upisanu u dozvoli ispunjava se zaseban obrazac godišnjeg očevidnika s podacima koji se odnose na tu vrstu. Nositeljima dozvola i odobrenja za akvakulturu dostupne su upute za popunjavanje podataka.

Rezultati i objava podataka

Podaci obuhvaćaju informacije o proizvedenim i prodanim količinama te vrijednostima proizvoda po vrstama ili po tipu uzgoja, kao i podatke o površini ribnjaka u proizvodnji. Podaci se objavljuju jednom godišnje za prethodnu godinu.

Pravila diseminacije statističkih podataka

U skladu s odredbom članka 58. stavak 1. Zakona o službenoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva diseminira statističke podatke u obliku u kojem statističku jedinicu nije moguće identificirati ni izravno ni neizravno u skladu s odredbama članaka 18. i 19. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Iznimno, u skladu s odredbom članka 66. Zakona o službenoj statistici, nositelji službene statistike 2 mogu diseminirati statističke rezultate koji omogućuju identifikaciju statističke jedinice u iznimnim slučajevima utvrđenima odredbom članka 20. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

U skladu s odredbom članka 21. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici i članka 67. Zakona o službenoj statistici, nositelj statističkih podataka može povjerljive statističke podatke dostavljati drugim proizvođačima službene statistike, ako je to potrebno za učinkovit razvoj, proizvodnju, diseminaciju ili za povećanje kvalitete službene statistike iz njihova djelokruga rada, te Eurostatu. Također, u skladu s odredbom članka 23. Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici i članka 68. Zakona o službenoj statistici, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva može na temelju pisanog zahtjeva znanstvenicima ili znanstvenim organizacijama koji provode statističke analize za znanstvene svrhe dopustiti pristup

povjerljivim statističkim podacima koji ne omogućuju izravnu identifikaciju statističke jedinice.

Korisnici podataka

Korisnici podataka su Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva kao unutarnji korisnik za potrebe dostave različitih izvještaja prema nacionalnim, EU i međunarodnim tijelima te radi različitih vrsta analitika koje izrađuje. Vanjski korisnici mogu biti Vlada Republike Hrvatske, ministarstva, instituti, fizičke i pravne osobe te javnost.